

จดหมายข่าว

เพื่อการเตือนภัย ด้านมาตรฐาน

ภายใต้โครงการสร้างระบบข้อมูล และองค์ความรู้ด้านมาตรฐาน
ระบบการจัดการและการเตือนภัย

“มาตรฐาน” ปรับปรุงคุณภาพใน อุตสาหกรรมการขนส่ง ทางน้ำได้อย่างไร

ปีที่ 12 ฉบับที่ 102 เดือนเมษายน 2565

“รูป รส กลิ่น เสียง สัมผัส” เชื้อถือได้แค่ไหน
ไอเอสโอพัฒนาแนวทางใหม่เพื่อโรงงานไฟฟ้าพลังน้ำ
บริหารโครงการให้สำเร็จด้วยชุดมาตรฐาน ISO 21500

ISSN 2228-9925

จดหมายข่าวเพื่อการเตือนภัยด้านมาตรฐาน

ภายใต้โครงการสร้างระบบข้อมูล และองค์ความรู้ด้านมาตรฐานระบบการจัดการและการเตือนภัย

กอง บก. ขอกล่าวสวัสดิ์ท่านผู้อ่าน “จดหมายข่าวเพื่อการเตือนภัยด้านมาตรฐาน” สำหรับบทความที่น่าสนใจประจำเดือนเมษายน 2565 ทีมงาน INTELLIGENCE UNIT ได้สรุปบทวิเคราะห์เรื่อง “รูป รส กลิ่น เสียง สัมผัส” เชื้อติดได้แค่ไหน และไอเอสโอพัฒนาแนวทางใหม่เพื่อโรงงานไฟฟ้าพลังน้ำ STANDARD WARNING ได้แก่ “มาตรฐาน” ปรับปรุงคุณภาพในอุตสาหกรรมการขนส่งทางน้ำได้อย่างไร และบริหารโครงการให้สำเร็จด้วยชุดมาตรฐาน ISO 21500 สุดท้ายนี้ ขอขอบคุณสำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม ที่ให้การสนับสนุนงบประมาณดำเนินการโครงการสร้างระบบข้อมูลและองค์ความรู้ ด้านมาตรฐานระบบการจัดการ และการเตือนภัย หรือ Intelligence Unit

กอง บก.

ปีที่ 12 ฉบับที่ 102 เดือนเมษายน 2565

Management System Certification Institute (Thailand): MASCI

1025, 2nd 11th 18th Floor, Yakult Building,
Phaholyothin Road, Phayathai, Phayathai, Bangkok
10400, Thailand
Tel. (+662) 617-1727-36 Fax. (+662) 617-1708
www.masci.or.th

“รูป
รส
กลิ่น
เสียง
สัมผัส”
เชื้อติด
ได้แค่ไหน

ไม่ใช่เรื่องง่ายที่จะสร้างแบรนด์ (Branding) ให้ลูกค้ารู้จักและจดจำได้ การสร้างประสบการณ์ที่ประทับใจจึงเป็นเรื่องสำคัญ Sensory Marketing เป็นหนึ่งในกลยุทธ์ที่สามารถสร้างประสบการณ์ผ่านประสาทสัมผัสทั้งห้าให้ลูกค้าได้รับรู้ลึกซึ้งไปถึงจิตใต้สำนึก ซึ่งเป็นการตลาดที่ทำให้ลูกค้าจดจำสินค้าของแบรนด์นั้นได้โดยไม่รู้ตัว ดังนั้น ไอเอสโอจึงจัดทำมาตรฐานสำหรับการพิสูจน์การกล่าวอ้างทางประสาทสัมผัสของผลิตภัณฑ์

ปัจจุบัน ผลิตภัณฑ์สำหรับผู้บริโภคมากมายได้มีการกล่าวอ้างถึงคุณภาพหรือสรรพคุณทางประสาทสัมผัสต่างๆ ทั้งรูป รส กลิ่น เสียง และสัมผัส ทำให้เกิดความประทับใจในรสชาติ ความรู้สึก และกลิ่นที่หอมเกินกว่าจะจินตนาการได้ อย่างไรก็ตาม ผลิตภัณฑ์ที่มีการกล่าวอ้างถึงนวัตกรรมต่างๆ เหล่านี้มีจำนวนเพิ่มขึ้น ทำให้เกิดคำถามขึ้นอย่างมากมายตามหลักวิทยาศาสตร์สำหรับคำกล่าวอ้างเหล่านั้น และนี่เป็นเหตุผลที่ทำให้ไอเอสโอได้ประกาศมาตรฐานใหม่สำหรับการวิเคราะห์ประสาทสัมผัส เมื่อเดือนมีนาคม 2564

ISO 20784, Sensory analysis – Guidance on substantiation for sensory and consumer product claims, เป็นมาตรฐานที่มีจุดมุ่งหมายในการให้คำแนะนำนักวิจัยและผู้เชี่ยวชาญทางประสาทสัมผัส ผู้ทำหน้าที่พิสูจน์สารที่ใช้โดยผู้ผลิต เพื่อสร้างความแตกต่างของผลิตภัณฑ์ มาตรฐานฉบับนี้จะ

ช่วยให้นักวิทยาศาสตร์สามารถออกแบบการทดสอบที่เหมาะสมกับการกล่าวอ้างที่เขากล่าวถึงสรรพคุณรวมทั้งประสิทธิภาพของผลิตภัณฑ์ด้วย คริสทีน วาน ดอนเกิน ผู้จัดการโครงการของคณะกรรมการผู้จัดทำมาตรฐาน กล่าวว่า มาตรฐาน ISO 20784 ได้รับการออกแบบมาโดยคำนึงถึงผู้บริโภคเป็นหลัก และการนำมาตรฐานนี้ไปประยุกต์ใช้จะช่วยเพิ่มความมั่นใจให้กับข้อความข่าวสารที่ผลิตภัณฑ์ที่ส่งออกไปมีหลักฐานและผลการทดสอบที่น่าเชื่อถืออย่างชัดเจน รวมทั้งมีการจัดทำทางวิเคราะห์และการรวบรวมข้อมูลด้วยหลักการทางวิทยาศาสตร์ด้วย

ท้ายที่สุดแล้ว มาตรฐานนี้จะช่วยปกป้องผู้บริโภคจากการสื่อสารที่อาจทำให้เข้าใจผิด และทำให้ “รูป รส กลิ่น เสียง สัมผัส” ที่มีการกล่าวอ้างสามารถเชื่อถือได้โดยมีหลักฐานทางวิทยาศาสตร์มาอ้างอิงอย่างชัดเจน

ISO 20784 มีการจำแนกประเภทและตัวอย่าง โดยเน้นประเด็นสำคัญต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการทดสอบกรณีศึกษา และแหล่งอ้างอิง ซึ่งการเผยแพร่โดยคณะอนุกรรมการ SC 12 , การวิเคราะห์ประสาทสัมผัส, ของคณะกรรมการเทคนิค ISO/TC 34, ผลิตภัณฑ์อาหาร

ที่มา: <https://www.iso.org/news/ref2646.html>

ไอเอสโอพัฒนาแนวทางใหม่เพื่อโรงงานไฟฟ้าพลังน้ำ

พลังงานจากน้ำเป็นพลังงานทดแทนที่สะอาด ไร้มลพิษ และเป็นแหล่งพลังงานที่มีราคาไม่สูง สามารถนำมาใช้ผลิตกระแสไฟฟ้าได้ทุกแห่งที่มีน้ำอย่างเพียงพอ กระแสไฟฟ้าจากพลังงานน้ำเป็นแหล่งที่สามารถผลิตไฟฟ้าไว้สำรองใช้ได้ดี โดยเฉพาะจากพื้นที่ที่ห่างไกล เช่น ชนบท ภูมิประเทศที่เป็นภูเขา มีแม่น้ำหรือน้ำตก

ประโยชน์ของพลังงานจากน้ำมีความชัดเจนและโดดเด่นมาก แต่มนุษย์เรายังไม่ได้ใช้น้ำให้เป็นประโยชน์อย่างเต็มศักยภาพเท่าที่ควร ดังนั้น เพื่อให้มีการพัฒนาโรงไฟฟ้าพลังน้ำขนาดเล็กได้อย่างมีประสิทธิภาพ ไอเอสโอจึงได้พัฒนาเอกสาร IWA (International Workshop Agreement) ที่เป็นแนวทางสำหรับการพัฒนาโรงไฟฟ้าพลังน้ำขนาดเล็ก (Small Hydropower Plants: SHP) จำนวน 3 ฉบับ ได้แก่ IWA 33-1: 2019 Technical guidelines for the development of small hydropower plants — Part 1: Vocabulary, IWA 33-3: 2021 Technical guidelines for the development of small hydropower plants — Part 3: Design principles and requirements และ IWA 33-2: 2019 Technical guidelines for the de-

velopment of small hydropower plants — Part 2: Site selection planning

เอกสารดังกล่าวระบุหลักการทั่วไปและข้อกำหนดพื้นฐานของการออกแบบโครงการโรงไฟฟ้าพลังน้ำขนาดเล็กซึ่งมีการใช้พลังงานขนาดเล็กไม่เกิน 30 เมกะวัตต์ไฟฟ้า (MWe) และยังให้แนวทางต่างๆ เช่น วิธีการ ขั้นตอนกระบวนการ และข้อกำหนดที่เป็นผลลัพธ์ของการเลือกสถานที่โรงไฟฟ้าพลังน้ำขนาดเล็ก และกำหนดคำศัพท์และนิยามทางเทคนิควิชาการที่ใช้ร่วมกันทางวิชาชีพ

เซียวโปฟู ผู้นำโครงการกลุ่มผู้เชี่ยวชาญที่พัฒนาแนวทางดังกล่าว ระบุว่าศักยภาพของโรงไฟฟ้าพลังน้ำขนาดเล็กในประเทศกำลังพัฒนาหลายประเทศยังคงไม่ได้มีการนำใช้งานอย่างเต็มที่และมีปัจจัยหลายอย่างที่ทำให้เป็นอุปสรรครวมทั้งการขาดแนวปฏิบัติที่ดีหรือมาตรฐานสำหรับการพัฒนาโรงไฟฟ้าพลังน้ำขนาดเล็ก นอกจากนี้ การเพิ่มการพัฒนาเทคโนโลยีพลังงานหมุนเวียนยังมีความจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับการลดผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ซึ่งพลังงานจากน้ำเป็นแนวทางการแก้ไขปัญหามีความสำคัญ แม้ว่าจะมีการใช้โรงไฟฟ้าพลังน้ำขนาดเล็กเพิ่มขึ้น

แต่ก็ยังมีข้อจำกัดเรื่องกฎระเบียบ เอกสารดังกล่าวจึงมีวัตถุประสงค์ในการสนับสนุนผู้กำหนดนโยบายในด้านกฎระเบียบและส่งเสริมพื้นฐานความรู้ที่เกี่ยวข้องกับโครงสร้างและโรงไฟฟ้าจากทรัพยากรน้ำที่มีอยู่แล้ว ซึ่งช่วยให้สามารถตัดสินใจได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้นโดยมีความเกี่ยวข้องกับการบูรณะซ่อมแซมหรือปรับปรุงโรงงานเก่าให้ทันสมัยขึ้น และพัฒนาโรงงานใหม่ๆ รวมถึงทำให้เกิดความสนใจในการลงทุนมากขึ้นด้วย

พลังไฟฟ้าจากน้ำ ไม่อาจถูกมองข้ามไป แต่ควรจะได้รับการสนับสนุนมากขึ้น โดยเฉพาะการใช้ประโยชน์จากโรงงานพลังไฟฟ้าขนาดเล็กเพื่อใช้สังคมและชุมชนได้ใช้ประโยชน์อย่างเต็มศักยภาพต่อไป

ชุดเอกสาร IWA 33 ทั้ง 3 ฉบับได้รับการพัฒนาโดยองค์กรสากลจำนวน 40 แห่งและผู้เชี่ยวชาญจากทั่วโลกจำนวน 80 คน ที่มา: <https://www.iso.org/news/ref2648.html>

Standard Warning

“มาตรฐาน” ปรับปรุง คุณภาพใน อุตสาหกรรม การขนส่ง ทางน้ำได้ อย่างไร

SSC ซึ่งเป็นสถาบันมาตรฐานแห่งชาติของประเทศสิงคโปร์และสมาชิกไอเอสโอได้เผยแพร่งานวิจัยที่แสดงให้เห็นว่า “มาตรฐาน” สามารถปรับปรุงความโปร่งใส คุณภาพ และความเชื่อถือในอุตสาหกรรมขนส่งทางน้ำได้เป็นอย่างดี

การศึกษาของ SSC คือ การใช้มาตรฐานสากลที่พัฒนาอุตสาหกรรมขนส่งเชื้อเพลิงทางเรือ ริเริ่มโดยสมาคมอุตสาหกรรมเคมีของประเทศสิงคโปร์ซึ่งเป็นองค์กรที่พัฒนามาตรฐานในนามของ Enterprise Singapore และสมาคมมาตรฐานสิงคโปร์

SSC ได้ศึกษาประโยชน์ของมาตรฐานจากการใช้การอ้างอิงทางวิชาการ Technical Reference 48: 2015 (TR 48) – Bunker Mass Flow Metering (MFM) ซึ่งได้นำมาพัฒนาเพื่อจัดทำเป็นมาตรฐานสากลร่วมกับไอเอสโอ

การวิจัยนี้ได้รับอนุญาตจากการท่าเรือของประเทศสิงคโปร์ในการส่งมอบน้ำมันเชื้อเพลิงทางน้ำในอุตสาหกรรมและได้ข้อสรุปว่าการรับเอามาตรฐานไปใช้ทำให้ประเทศสิงคโปร์ประหยัดค่าใช้จ่ายถึงปีละ 80 – 199 ล้านเหรียญสิงคโปร์

การประหยัดค่าใช้จ่ายสำหรับปฏิบัติการเก็บเชื้อเพลิงเรือขนส่งทำให้มีส่วนในการประหยัดค่าใช้จ่ายราว 66 – 76% พร้อมทั้งทำให้ลดจำนวนกรณีพิพาทและเวลาที่ใช้ในการแก้ไขปัญหากรณีพิพาทด้วย

การทำเรือแห่งประเทศสิงคโปร์ (Maritime and Port Authority of Singapore) ได้รับการร้องขอให้ใช้ TR 48 ตั้งแต่วันที่เดือนมิถุนายน 2559 เป็นต้นมาเนื่องจากชาวพลายเออร์ที่ขนส่งเชื้อเพลิงสังเกตเห็นว่าการจัดการที่มีมาตรฐานทำให้การทำธุรกรรมมีความสะดวกรวดเร็วมากกว่า สามารถคาดการณ์ได้ดีกว่า ดังนั้น เจ้าของเรือจำนวนมากที่ได้เพิ่มการจัดการสินค้าคงคลังจึงสามารถปรับปรุงกิจกรรมการขนส่งเชื้อเพลิงได้ดีขึ้น

พวกเขาเล่าว่าการใช้ TR 48 นอกจากจะประหยัดค่าใช้จ่ายแล้ว ยังสามารถปรับปรุงประสิทธิภาพ ผลผลิต ความโปร่งใส ของธุรกรรมการขนส่งเชื้อเพลิงด้วย ซึ่งมาตรฐานนี้เป็นมาตรฐานฉบับแรกที่ครอบคลุมชุดข้อกำหนดหลักสำหรับคุณสมบัติของระบบสุบจ่าย การติดตั้ง การทดสอบ คู่มือขั้นตอนกระบวนการ และระบบเอกสารของการถ่ายโอนการควบคุมน้ำมันเชื้อเพลิงโดยใช้ระบบเซนเซอร์ที่วัดการไหลที่เรียกว่า Coriolis Mass Flow Meter มาตรฐานนี้เป็นมาตรฐานแรกที่ครอบคลุมข้อกำหนดหลักสำหรับคุณสมบัติของระบบสุบจ่าย การติดตั้ง การทดสอบ ขั้นตอนและเอกสารของการถ่ายโอนการควบคุมการไหลของเชื้อเพลิงโดยใช้ระบบวัดแรงของการไหลต่อเนื่องแบบโคริโอลิส (Coriolis Mass Flow Meter)

มาตรฐานสากล 2 ฉบับ (ISO 21562, Ships and marine technology และ ISO 22192, Bunkering of marine fuel using the Coriolis mass flow meter (MFM) system) ซึ่งได้รับการเผยแพร่เมื่อเร็วๆ นี้ เป็นที่คาดการณ์ว่าจะทำให้ได้รับประโยชน์แบบเดียวกับที่ได้รับจากผลการศึกษาของประเทศสิงคโปร์ในอุตสาหกรรมการขนส่งทางเรือ

ISO 21562 ได้รับการพัฒนาโดยคณะอนุกรรมการวิชาการ ISO/TC 8/SC 3, Piping and machinery โดยมีเลขานุการคือ ANSI ซึ่งเป็นสถาบันมาตรฐานแห่งชาติของประเทศสหรัฐอเมริกา ส่วน ISO 22192 ได้รับการพัฒนาโดยคณะอนุกรรมการวิชาการ ISO/TC 28/SC 2, Measurement of petroleum and related products โดยมีเลขานุการคือ BSI ซึ่งเป็นสถาบันมาตรฐานแห่งชาติของประเทศสหราชอาณาจักร

ที่มา: <https://www.iso.org/news/ref2640.html>

บริหาร โครงการ ให้สำเร็จ ด้วยชุด มาตรฐาน ISO 21500

ปัจจุบัน องค์กรต่างๆ มีการนำเอาการบริหารโครงการไปใช้ในการดำเนินงานเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่ต้องการ แต่การบริหารโครงการมักมีข้อจำกัดด้านคุณภาพ ทรัพยากรต่างๆ เช่น ระยะเวลา ค่าใช้จ่าย และบุคลากร เป็นต้น อย่างไรก็ตาม หากองค์กรสามารถบริหารโครงการได้ประสบความสำเร็จก็จะทำให้เกิดผลลัพธ์ที่ดีกว่าและมีประสิทธิภาพมากขึ้น ไอเอสโอตระหนักถึงความสำคัญของเรื่องดังกล่าว จึงได้ปรับปรุง

และพัฒนามาตรฐานเกี่ยวกับการบริหารโครงการให้ทันสมัยและครอบคลุมแนวทางในประเด็นต่างๆ ได้กว้างขวางยิ่งขึ้น ดังต่อไปนี้

ISO 21500, Project, programme and portfolio management – Context and concepts เป็นมาตรฐานพื้นฐานที่ให้แนวทางที่ครอบคลุมการใช้งานชุดมาตรฐาน ISO 21500 ซึ่งให้มุมมองของการใช้งานบริการจัดการและการควบคุม โครงการมาตรฐานนี้สามารถใช้ร่วมกับ ISO 21502, Project, programme and portfolio management – Guidance on project management ซึ่งให้แนวทางและโครงสร้างในการจัดการโครงการพร้อมด้วยการเน้นไปที่ผลประโยชน์และผลลัพธ์สุดท้าย นับตั้งแต่ข้อเสนอโครงการไปจนถึงงานเสร็จสิ้น รวมทั้งการกำกับดูแลและกิจกรรมอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับการโครงการ

ISO 21502 เป็นมาตรฐานที่ให้แนวทางวิธีปฏิบัติที่หลากหลายตามที่จำเป็นในแต่ละขั้นตอนของวงจรโครงการรวมทั้งการวางแผนและการควบคุม (เช่น การเน้นในเรื่องความเสี่ยงและการควบคุมการเปลี่ยนแปลง) รวมทั้งการจัดการเรื่องประโยชน์ ธุรกรรม และการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและข้อมูล มาตรฐานทั้งสองฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของชุดมาตรฐานต่างๆ ดังต่อไปนี้

1. ISO 21503, Project, programme and portfolio management – Guidance on programme management
2. ISO 21504, Project, programme and portfolio management – Guidance on

portfolio management

3. ISO 21505, Project, programme and portfolio management – Guidance on governance

4. ISO/TR 21506, Project, programme and portfolio management – Vocabulary (TR: Technical Report)

5. ISO 21508, Earned value management in project and programme management

6. ISO 21511, Work breakdown structures for project and programme management

องค์กรต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นองค์กรขนาดใหญ่หรือขนาดเล็ก และไม่จำเป็นภาครัฐหรือภาคเอกชนสามารถนำชุดมาตรฐาน ISO 21500 ไปปรับใช้กับโครงการต่างๆ ได้โดยไม่ต้องคำนึงถึงขนาด ระยะเวลา หรือความซับซ้อนของโครงการแต่อย่างใด ทุกระดับสามารถบริหารโครงการให้ประสบความสำเร็จได้ด้วยการนำชุดมาตรฐาน ISO 21500 ไปปรับใช้ตามความต้องการขององค์กร

ชุดมาตรฐาน ISO 21500 ได้รับการพัฒนาโดยคณะกรรมการวิชาการไอเอสโอ ISO/TC 258, Project, programme and portfolio management โดยมิเลซานุกการคือ ANSI ซึ่งเป็นสถาบันมาตรฐานของประเทศสหรัฐอเมริกา

ที่มา: <https://www.iso.org/news/ref2645.html>